

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/3636-0/2012
Érkezett:	2012 DEC 04.
Példány:	1+2
Meillekelt:	11 db
Kezelőiroda:	R1

GYULAI MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG 1.	
<i>postán érkezett személyesen behozva, gyűjtőszekrényből kivéve</i>	
Érkezett:	2012 NOV 30.
Példány:	2 Mell.: 5 db
Az ügyirat száma:	3. M/129/2012

Alkotmánybíróság
Budapest

Tisztelt Alkotmánybíróság!

██████████ a Szegedi Törvényszék hivatásos bírása képviselőjében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. tv. 27. § a./ és b./ pontjai alapján, a törvényes határidőn belül, alkotmányjogi panaszt terjeszték elő.

Kérem, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság a Kúria 2012. október hó 10. napján meghozott és 2012. november hó 19. napján kézbesített Mfv.II.10.553/2012/6. számú ítéletét semmisítse meg, figyelemmel arra, hogy az az ügyfelem Alaptörvényben biztosított jogát sérti.

Ügyfelem ██████████ a Szegedi Törvényszék hivatásos bírása.

A Szegedi Nyomozó Ügyészség a 2011. december hó 23. napján meghozott Ny.331/2011. számú határozatával elrendelte az ügyfelem őrizetbe vételét.

A Kecskeméti Városi Bíróság a 2011. december hó 26. napján meghozott 19.Bny.1053/2011/2. számú végzésével az ügyfelem előzetes letartóztatását rendelte el 2012. január hó 26. napjáig.

A Kecskeméti Törvényszék a 2012. január hó 23. napján meghozott 1.Bnf.49/2012/2. számú végzésével az ügyfelem előzetes letartóztatását megszüntette és a házi őrizetét rendelte el 2012. január hó 26. napjáig.

A Kecskeméti Városi Bíróság a 2012. január hó 24. napján meghozott 11.Bny.52/2012/2. számú végzésével az ügyfelem házi őrizetét meghosszabbította 2012. április hó 26. napjáig.

A Kecskeméti Törvényszék a 2012. február hó 13. napján meghozott 1.Bnf.93/2012/2. számú végzésével a fenti végzést helybenhagyta.

A Kecskeméti Városi Bíróság a 2012. április hó 23. napján meghozott 11.Bny.260/2012/3. számú végzésével az ügyfelem házi őrizetét meghosszabbította 2012. július hó 26. napjáig.

A Kecskeméti Törvényszék a 2012. május hó 10. napján meghozott 4.Bnf.265/2012/2. számú végzésével a fenti végzést helybenhagyta.

A Szegedi Nyomozó Ügyészség a 2012. június hó 13. napján meghozott Ny.331/2011. számú határozatával az ügyfelem házi őrizetét megszüntette.

A Fővárosi Ítéltábla Mellett Működő Elsőfokú Szolgálat Bíróság a 2012. január hó 16. napján meghozott SZF7/24/2011. számú határozatával a büntetőeljárás megindítására és az előzetes letartóztatás tényére tekintettel ügyfelemet a bírói tisztségéből felfüggesztette.

A Kúria Mellett Működő Másodfokú Szolgálati Bíróság a 2012. március hó 21. napján meghozott Szf.F.III.2/2012/4. számú határozatával az Elsőfokú Szolgálati Bíróság határozatának az ügyfelem fellebbezése folytán felülbírált részét a fellebbezésnek megfelelően megváltoztatta és megállapította, hogy ügyfelemet a bírói tisztségből történt felfüggesztése időtartamára a régi Bjt. 74. § (3) bekezdése alapján - új Bjt. 118. (1) bekezdése - a bírói illetménye megilleti.

A Szegedi Törvényszék Elnökhelyettese 2012. január hó 13. napján 2011. El. XV. B. 6/14. alatt ügyfelemet arról tájékoztatta, hogy 2012. január hó 1. napjától további intézkedésig a részére bírói illetménye nem számfejthető és nem fizethető ki.

Az illetmény nem folyósítása miatt a Szegedi Törvényszékkel, mint alperessel szemben az ügyfelemnek munkaügyi pert kellett kezdeményeznie a 2011. december hó 23. napjától 2012. január hó 15. napjáig, illetve a bírói tisztségből való felfüggesztés 2012. január hó 16. napjától 2012. június hó 13. napjáig terjedő időszakát érintően.

A munkaügyi perben a Gyulai Munkaügyi Bíróság a 2012. március hó 20. napján kelt és a Gyulai Törvényszék 2012. június hó 26. napján meghozott 3.Mf.25.371/2012/7. számú részítéletével jogerőre emelt 3.M.61/2012/4. számú részítéletében az ügyfelem keresetének helyt adott és megállapította, hogy ügyfelemet a 2011. december hó 23. napjától 2012. január hó 15. napjáig terjedő időszakban a munkáltató munkavégzés alóli mentesítése okán, 2012. január hó 16. napjától pedig a Bjt. 118. (1) bekezdése alapján megilleti az illetménye.

Az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a Kúria a 2012. október hó 10. napján meghozott Mfv.II.10.553/2012/6. számú ítéletével az ügyfelem keresetét a Bjt. 118. § (2) bekezdésére hivatkozva elutasította, mert álláspontja szerint a büntetőjogi kényszerintézkedéssel összefüggően munkavégzés hiányában illetmény nem illeti meg.

A Kúria 2012. október hó 10. napján meghozott Mfv.II.10.553/2012/6. számú ítélete sérti a bírói függetlenséget.

A bírói függetlenséggel számos nemzetközi dokumentum foglalkozik, mit például a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya, az Emberi Jogok Európai Egyezménye, az ENSZ Közgyűlés „A Bírói Kar Függetlenségének Alapelveiről” szülő dokumentuma, az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága R (92) 12. számú ajánlása „A Bírák Függetlenségéről, Hatékonyságáról és Szerepéről”, az Európa Tanács bírák jogállásáról szóló Európai Chartája, vagy az Európai Bírói Egyesület Egyetemes Chartája.

Magyarországon az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy a bírák függetlenek.

Az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdése rögzíti a bírói függetlenség garanciális elemeit: a bírák csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak, tisztségükből csak a törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani őket, továbbá nem lehetnek tagjai pártoknak, nem folytathatnak politikai tevékenységet.

Maga a bírói függetlenség nem csak egy egyszerű alkotmányos alapelv, hanem az igazságszolgáltatási tevékenység lényegi eleme, hiszen a bíróság függetlenség nélkül nem bíróság.

A bírói függetlenség magában hordozza az ítélező bíró, a bírósági szervezet és a hivatásos bíró személyes függetlenségét.

A bírák jogállásáról és javadalmazásáról az Alaptörvénnyel összhangban külön törvény rendelkezik. (2011. évi CLXII. tv. azaz a Bjt.)

A Bjt. szabályozása kifejezésre juttatja a bírói függetlenség és pártatlanság alkotmányos elvének maradéktalan érvényesítését és garantálja a hivatásos bíró személyes függetlenségét. A hivatásos bíró személyes függetlenségének a garanciái: az elmozdíthatatlanság és az áthelyezés tilalma, az összeférhetlenségi szabályok, a felelősségi szabályok, a mentelmi jog és a javadalmazás szabályozása.

A hivatásos bíró személyes függetlensége nem öncél hanem eszköz a belső függetlenség, a bírói elfogulatlanság illetve az objektivitás megóvására.

Ennek érdekében a hivatásos bíró személyes függetlenségének a garanciái a bíró számára védett jogállást biztosítanak a vertikális és horizontális hierarchiában elhelyezkedő feletteseivel, így a munkáltatói jogkört gyakorló bírósági vezetőjével szemben, így nincs kitéve annak, hogy akarata ellenére, a Bjt.-ben szabályozott eseteken kívül a bírói tisztségéből elmozdításra kerülhessen.

A Bjt. meghatározza azokat az összeférhetetlenségi szabályokat, amelyek következetes érvényesítése előfeltétele annak, hogy a bíró független, elfogulatlan, és minden részrehajlástól mentes jogalkalmazó legyen, (foglalkozási – gazdasági összeférhetetlenség, politikai összeférhetetlenség, hivatalviselési összeférhetetlenség, eljárási összeférhetetlenség) ugyanakkor ezekkel összhangban biztosítja, hogy a bíró megfelelő, a függetlenségét biztosító javadalmazásban részesüljön, amely egzisztenciális függetlenséget, a hivatása súlyának megfelelő életszínvonalat biztosít a számára.

A hivatásos bíró személyes függetlenségének ezen eleme, azaz a bíró tisztségéhez méltó javadalmazása, tulajdonképpen a bíró gazdasági függetlenségét jelenti, amely a bírói függetlenség egyik fontos biztosítója.

A bírói tisztséghez méltó javadalmazással több nemzetközi dokumentum is foglalkozik:

Az ENSZ Közgyűlés „A Bírói Kar Függetlenségének Alapelveiről ” szóló dokumentumának 11. pontja értelmében a bírák hivatali idejét, függetlenségét, biztonságát, megfelelő fizetését, szolgálatuk feltételeit, az ENSZ Közgyűlés „A Bírói Kar Függetlenségének Alapelveiről ” szóló dokumentuma, a nyugdíjat és a nyugdíjkorhatárt megfelelő törvényekben kell biztosítani.

Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága R (92) 12. számú ajánlása „A Bírák Függetlenségéről, Hatékonyságáról és Szerepéről” szóló dokumentumának III. Alapelvek 1./a./ pontja értelmében biztosítani kell, hogy a bírák jogállása és javadalmazása megfelelően hivatásuk méltóságának és felelősségük súlyának.

Az Európa Tanács bírák jogállásáról szóló Európai Chartájának 6./1. pontja értelmében a hivatásos bírói tisztséget gyakorló bírónak olyan szintű javadalmazást kell biztosítani, amely megóvja a döntéseit és még általánosabban az igazságszolgáltatás során tanúsított magatartását befolyásolni szándékozó függetlenségét és pártatlanságát érintő nyomásgyakorlástól.

Az Európai Bírói Egyesület Egyetemes Chartájának 13. része értelmében a bíró tényleges (nettó) megfelelő jövedelmének tényleges függetlenséget kell biztosítania.

A bírói illetmény kérdésében a Bjt. 35. § (4) bekezdése egyértelmű rendelkezést tartalmaz, miszerint a bírót hivatása méltóságának és felelőssége súlyának megfelelő, függetlenségét biztosító javadalmazás illeti meg.

A bíró gazdasági függetlensége tehát törvényi szintű szabályozásban kerül kifejezésre, amelynek célja a munkáltatói jogkör gyakorlója mérlegelési jogkörének a minimálisra szorítása.

Álláspontom szerint a Kúria Mfv.II.10.553/2012/6. számú ítéletének azon érvelése, amellyel elfogadta az ügyfelem munkáltatója azon jogi álláspontját, hogy ügyfelemet a bírói tisztségből való felfüggesztésének a kényszerintézkedéssel érintett időtartamára az illetménye nem illeti meg, az ügyfelem, mint hivatásos bíró személyes függetlenségének a sérelmét jelenti.

A Bjt. 117. § (1) bekezdése értelmében az első fokú szolgálati bíróság tanácsa a bírót tisztségéből **felfüggeszti**, ha a bírót előzetes letartóztatásba vagy házi őrizetbe helyezték, illetve vele szemben lakhelyelhagyási tilalmat vagy ideiglenes kényszergyógykezelést rendeltek el, illetve, ha a szolgálati helyen való jelenléte a tényállás megállapítását gátolná.

A Bjt. 118. § (1) bekezdése értelmében a bírói tisztségből való felfüggesztés idejére a bírót megilleti az illetménye, amelynek legfeljebb 50 százalékát egy hónapra vissza lehet tartani. A teljes illetményt vissza kell tartani a bírói tisztségből való felmentés indítványozását kimondó fegyelmi határozat kézbesítésétől annak jogerőre emelkedéséig.

A Bjt. 118. § (2) bekezdése értelmében nem jár illetmény a felfüggesztés időtartamának azon részére, amelyre a bíró akkor sem kapna illetményt, ha a felfüggesztésre nem került volna sor.

A Kúria az Mfv.II.10.553/2012/6. számú ítéletében tévesen értelmezte a Bjt. 118. § (2) bekezdését, ugyanis teljesen mindegy, hogy a bíró a bírói tisztségből való felfüggesztés időtartama alatt kényszerintézkedés hatálya alatt áll-e avagy sem, hiszen a bírói tisztségből való felfüggesztésre tekintettel semmiképpen sem tud munkát végezni.

Éppen ezért téves a Kúria azon álláspontja is, hogy a kényszerintézkedést a Bjt. 118. § (2) bekezdése tekintetében további tényállási elemként kellene figyelembe venni, hiszen a kényszerintézkedés maga az az ok ami miatt a bírói tisztségből való felfüggesztést a Bjt. 117. § (1) bekezdése alapján kötelezően el kellett rendelni.

A hatályos jogszabályi rendelkezések szerint ugyanis olyan helyzet nem állhat elő, hogy ügyfelem a vele szemben elrendelt kényszerintézkedés miatt ugyan nem tud munkát végezni, de a bírói tisztségéből nincsen felfüggesztve, hiszen a Bjt. 117. § (1) bekezdése értelmében az első fokú szolgálati bíróságnak e körben nincs mérlegelési jogköre, amit a jogalkotó a „**felfüggeszti**” szó alkalmazásával juttatott kifejezésre.

A bírói tisztségből való felfüggesztésre ügyfelem esetében éppen a kényszerintézkedés miatt került sor, így nem állapítható meg az, hogy illetmény a részére a bírói tisztségből való felfüggesztés esetén a Bjt. 118. § (2) bekezdés alapján ne járna.

A Bjt. 118. § (2) bekezdése törvényszövegének logikai értelmezése alapján tehát a bírói tisztségből való felfüggesztés okán túl lennie kell valamilyen egyéb körülménynek, ami az illetmény folyósítását kizárja.

Ilyen egyéb körülmény lehet, hogy a keresőképtelen állományban lévő és táppénzben részesülő, a szülési szabadságon lévő és valamilyen társadalombiztosítási ellátásban részesülő, vagy a fizetés nélküli szabadságon lévő bíró, aki a fenti okok miatt illetményre nem jogosult, a bírói tisztségből felfüggesztésre kerül. Ezekben az esetekben alkalmazható a Bjt. 118. § (2) bekezdése, hiszen ennek a bírónak illetmény akkor sem járna, ha a bírói tisztségből nem függesztik fel. Vagyis ezekben az esetekben valóban vannak a bírói tisztségből való felfüggesztés okán túl lévő egyéb körülmények.

Megjegyzem, hogy a Bjt. 118. § (2) bekezdése a bírói tisztségből való felfüggesztés okai közül egyet sem nevesít, mint az illetmény folyósítását kizáró okot, ha tehát a jogalkotó szándéka az lett volna, hogy a bírói tisztségből való felfüggesztés valamely oka önmagában kizárja az illetmény folyósítását, akkor azt a törvényszövegben rögzítette volna.

Mivel illetmény azonban a jogalkotó nem tett, ezért a jogalkalmazó sem helyezkedhet arra a jogi álláspontra, hogy a bírói tisztségből való felfüggesztés oka egyben az illetmény folyósítását kizáró további tényállási elemet is jelenti.

Jelen esetben az ügyfelem munkáltatója, azzal, hogy az ügyfelemet megillető illetmény folyósítását megtagadta, az ügyfelemet olyan helyzetbe kényszerítette, amely eredményezhette volna azt, hogy az ügyfelem más otthon is elvégezhető munkát legyen kénytelen végezni, amivel az összeférhetlenségi szabályokat szegte volna meg, ami hivatalvesztéssel jár, vagy ennek elkerülése érdekében le kellett volna mondania akarata ellenére a bírói tisztségéről, saját létfenntartásának biztosítása érdekében.

A Kúria álláspontjának elfogadásával ugyanis bármely bíró anyagilag kiszolgáltatott helyzetbe kerül, ezáltal a munkáltatói jogokat gyakorló bírósági vezetője által befolyásolhatóvá válik önmagában azzal, hogy ellene büntető vagy fegyelmi eljárást indítanak - ha mégoly alaptalanul is - és a bírói tisztségből felfüggesztik.

Megjegyzem, hogy a Kúria Mellett Működő Másodfokú Szolgálati Bíróság az Szf.F.III.2/2012/4. számú határozatában kifejtette, hogy a bírói tisztségből való felfüggesztés fogalmilag magában hordozza, hogy annak időtartama alatt a bíró bírói tevékenységet nem végezhet, a törvény kifejezett rendelkezése ellenében téves az az értelmezés amely szerint „a munkajogi alapelveknek megfelelően” a tisztségéből felfüggesztett, ezért munkát nem végző bíró illetményre nem jogosult.

Mindezekre tekintettel a Kúria Mfv.II.10.553/2012/6. számú ítélete sérti a bíró személyes függetlenségét biztosító gazdasági függetlenségét.

A Kúria Mfv.II.10.553/2012/6. számú ítélete ugyanis teljesen figyelmen kívül hagyja a Bjt. 118. § (1) bekezdésében foglaltakat.

E körben kénytelen vagyok megjegyezni, hogyha a jogalkotó célja valóban az lett volna, hogy a kényszerintézkedés miatt munkavégzési kötelezettségének eleget tenni nem tudó bírót anyagilag kiszolgáltatott helyzetbe hozza, akkor nem alkotta volna meg a bírói tisztségből való felfüggesztés szabályait, hanem a munkáltatói jogokat gyakorló bírósági vezető döntésére bízta az illetmény folyósításának a kérdését, ezáltal ad abszurdum a bíró saját akarátán kívüli elmozdíthatóságának a lehetőségét.

A bírói tisztségéből felfüggesztett bírót, a bírói tisztségből való felfüggesztés időtartama alatt a munkavégzéshez kapcsolódó jogok és kötelezettségek nem terhelik, ugyanakkor továbbra is terhelik a bírói tisztséghez fűződő kötelezettségei és az összeférhetlenségi szabályok.

Ha tehát a Kúria okfejtése helytálló, akkor előállhat az a helyzet, – mint például ügyfelem esetében – hogy a bírói tisztségéből felfüggesztett bíró a házi őrizet alatt, semmilyen jövedelemmel nem rendelkezik, mivel társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettségének az illetményéből nem tud eleget tenni és megállapodást sem köthet társadalombiztosítási ellátásra, így társadalombiztosítási ellátások igénybevételére sem jogosult, munkát az összeférhetlenségi szabályok miatt nem végezhet, ezáltal élete teljes mértékben anyagilag ellehetetlenül és nem marad más választása, mint hogy akarata ellenére lemond a bírói tisztségéről, vagy ha nem mond le, akkor hajléktalanná válik és éhen hal.

Tekintettel arra, hogy ügyfelem a büntető eljárásban ártatlannak vallja magát, ezért a büntetőjogi felelősségének tisztázásáig önként nem kíván lemondani a bírói tisztségéről.

Éppen ezért rögzítette a jogalkotó a bíró elmozdíthatatlanságának garanciájaként az ilyen esetekre - büntető eljárás megindulása - a Bjt. 106. § (3) bekezdésében, a Bjt. 107. §-ában és a Bjt. 117. § (1) bekezdésében foglaltakat, de ilyen garanciális szabály a Bjt. 118. § (1) bekezdése is.

Ily módon a Kúria Mfv.II.10.553/2012/6. számú ítélete közvetett módon, a bírói függetlenség garanciáját képező elmozdíthatatlanság szabályait is sérti, hiszen előidéz egy olyan helyzetet, ami a bírót akarata ellenére olyan döntésre kényszeríti, ami az elmozdíthatóságához vezet.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Kérem a fenti alkotmányjogi panasz soron kívüli elbírálását.

Ezen kérelmem indokai az alábbiak:

A munkaügyi perben - az eljárás részbeni felfüggesztése miatt - Gyulai Munkaügyi Bíróság a 2012. április hó 24. napján kelt és a Gyulai Törvényszék 2012. szeptember hó 4. napján meghozott 3.Mf.25.460/2012/7. számú ítéletével jogerőre emelt 3.M.129/2012/6. számú ítéletében az ügyfelem keresetének helyt adott és megállapította, hogy ügyfelemet 2012. január hó 16. napjától a Bjt. 118. (1) bekezdése alapján megilleti az illetménye.

Az ügyfelem munkáltatója ezen jogerős ítélettel szemben ugyancsak felülvizsgálati indítványt terjesztett elő, amely a Kúria előtt Mfv.I.10.280/2012. szám alatt van folyamatban.

Szeged, 2012. november hó 28. napján

Tisztelettel:

képviselőként:

Ily. Dr. BÁBA ISTVÁN
Ügyvéd
6722 Szeged, Mérey u. 7.
Tel.: 62/420-977; 62/425-983
Adószám: 58043376-2-26

Li: interjú 22. alatt ill. azt követően
11.30. G